

Resultats del 21-D i nous escenaris: 6 reflexions des de les esquerres

El bloc independentista ha ratificat la seva majoria. Ciutadans s'imposa com a primera força, amb 37 escons. L'esquerra transformadora obté resultats molt baixos. Aquests són alguns dels possibles titulars de les eleccions del 21-D. Per anar més enllà de relats eufòrics o derrotistes, CRÍTIC ha parlat amb sis periodistes i analistes polítics per conèixer les seves reflexions sobre el panorama que ha obert el resultat electoral del 21-D.

Laura Aznar, Sergi Picazo i Laia Soldevila

El bloc independentista ha ratificat la seva majoria. Ciutadans s'imposa com a primera força, amb 37 escons. L'esquerra transformadora obté resultats molt baixos. Aquests són alguns dels possibles titulars de les eleccions del 21-D. És d'hora encara per saber quins pactes polítics hi haurà, si Carles Puigdemont tornarà a la presidència o si la correlació de forces servirà per forçar una negociació amb el Govern espanyol. Però, per anar més enllà de relats eufòrics o derrotistes, CRÍTIC ha parlat amb sis periodistes i analistes polítics per conèixer les seves reflexions sobre el panorama que ha obert el 21-D, com interpreten el resultat electoral i quins seran els escenaris de futur.

Laia Altarriba: “L'independentisme aconsegueix la majoria, però la notícia més dolenta és la davallada de les esquerres”

Directora del diari 'Jornada'

La notícia més dolenta de la nit és la **davallada de les esquerres parlamentàries**: d'una banda, la CUP no ha aconseguit retenir els 10 diputats que havia obtingut el 27-S, derivats dels vots que alguns electors li van donar pel fet que ERC i CiU es presentessin junts el 2015 dient que Mas seria el president. D'altra banda, a això s'hi suma el fet que la figura del president a l'exili ha arrossegat molts vots, de manera que la correlació de forces cap a l'esquerra i l'hegemonia d'ERC en aquestes eleccions no ha estat com ens pensàvem. A l'últim, els comuns també han baixat. L'escenari del 21-D era el menys ideal per a ells, sobretot perquè han estat unes eleccions centrades en l'eix nacional, respecte al qual ells tenen un posicionament menys còmode. Això els ha passat factura.

El més greu és que Ciutadans aconsegueixi ser la primera força en molts barris populars, quan s'ha centrat només en la qüestió antiindependentista i quan és un partit sense alcaldies i sense base militant. Però ha tingut un avantatge: ha comptat amb un suport mediàtic espectacular i amb el fet que el seu posicionament en l'eix esquerra-dreta encara genera confusió, tot i que és un partit clarament de dretes.

Es patia per si l'independentisme seria majoria absoluta al Parlament amb un creixement de la participació, i ho ha aconseguit. Ha estat un vot de dignitat davant l'exili, les garrotades i el 155. **La por no ha vençut, però el futur és incert**. Per això, plantejo un parell de preguntes: Rajoy i el seu partit han quedat tocadíssims... però faran el referèndum que reclamen els catalans i respectaran el

resultat? I, si no els agrada aquest resultat, què faran respecte a això? Si finalment tenim un Govern independentista, com s'ho farà per desplegar la República, quan tot apunta que Rajoy no obrirà un diàleg democràtic?

Ferran Casas: “Una pròrroga per fer-ho millor”

Subdirector de ‘Nació Digital’

En el més advers dels contextos, el bloc independentista ha aconseguit, aquest 21-D, una pròrroga per al procés cap a la República. Els partidaris de la República Catalana han guanyat i mantenen la majoria amb dos escons menys però amb un idèntic percentatge de vot. Els grans perdedors dels comicis són Mariano Rajoy i els partits partidaris de les terceres vies, Catalunya en Comú i el PSC, que no han estat capaços d’oferir una alternativa creïble per als ciutadans. Ambdós partits han quedat arraconats per Ciutadans al cinturó metropolità, on fins ara havien mostrat la seva força. És clar, però, que els inconvenients i els problemes que ja hi havia el 27-O per implementar la República no han desaparegut. Ni l’Estat espanyol rectificarà la seva posició ni la majoria independentista ha aconseguit ampliar-se. Amb els resultats d’ahir però, el projecte d’aquest bloc guanya legitimitat a les urnes: l’independentisme és manté amb un 47% de suports, mentre que els altres quatre partits del Parlament formulen ofertes que no quadren entre elles. Ara bé: els independentistes tenen deures. Cal que s’asseguin a pactar un full de ruta raonable i cal també que sumin més suport al procés constituent, especialment de tot l’espectre dels comuns i de sectors del PSC. Neus Tomàs: “És important que no hi hagi revenja de cap de les dues parts”

Foto: SANDRA LÁZARO

Neus Tomàs

Subdirectora d'eldiario.es'

La primera conclusió és la constatació que l'independentisme manté la seva força, perquè, malgrat tot, ha aconseguit augmentar en 96.000 vots la seva representació. A més, crida l'atenció que és majoria absoluta no només a Lleida i a Girona, sinó també a Tarragona, un fet prou significatiu amb què ningú hi comptava. Alhora, **els resultats electorals fan palès que Ciutadans comença a erigir-se com una alternativa més que real**. Que hagi aconseguit 37 escons demostra que absorbeix vot del PP, però no només: el PSC se les prometia molt felices, perquè comptava a tenir un paper decisiu, de la mateixa manera que els comuns, i no ha estat així.

Els electors no han votat en clau dreta-esquerra, però segurament tampoc ho han fet en clau nacionalista o no nacionalista. Probablement, **el vot ha estat més en contra del PP o a favor del Govern català que hi havia**. Els resultats avalen la restitució del president de la Generalitat, més que la pròpia figura de Puigdemont, i això li dona una certa tranquil·litat -encara que sigui de moment- al PDECat.

La darrera conclusió, que crec que té una lectura pròpia, és el resultat del Partit Popular: Rajoy ha fracassat. La seva recepta per a Catalunya no ha funcionat i, o en proposa una altra, o el conflicte anirà a més. Crec que en aquest punt és important que no hi hagi revenja de cap de les dues parts. L'independentisme se sentirà fort, sí, però ha de ser conscient del que ha passat fins ara. I hi ha un últim element que també s'ha de considerar, i és el paper de la justícia. Hi ha una mena de causa general contra tots els dirigents independentistes, i això pot dificultar que hi hagi la serenitat que ara mateix es necessita.

Foto: IVAN GIMÉNEZ

Jordi Amat: “La segona victòria de Josep Tarradellas”

Escriptor i autor de ‘La confabulació dels irresponsables’

enguany s’ha commemorat el retorn de Josep Tarradellas a Catalunya i, amb ell, el restabliment de la Generalitat. Com passa amb tantes commemoracions, tothom l’ha volgut fer seva per reforçar la seva pròpia posició. Qui estigui lliure de culpa, que llanci la primera pedra.

A l’octubre del 1977, els carrers de Barcelona van quedar desbordats per contemplar la figura del vell venerable. No era de cap partit. Ja no era d’Esquerra. A l’exili l’home s’havia fos amb la institució. La gent el va rebre amb il·lusió perquè a través de la seva figura sentien que reconquerien un element determinant d’allò que havien decidit ser, d’allò que no havien aconseguit que deixéssim de ser: catalans que teníem l’autogovern com a principal factor definidor d’una identitat política. Aquest factor definidor, que l’aplicació del 155 va impugnar d’una manera espúria, explica el fet més rellevant d’aquestes eleccions. La victòria sobiranista? Sí, però no només. No és tant, tampoc, la regeneració del gen convergent. És **la construcció d’un lideratge vinculat amb la presidència. És la segona victòria de Tarradellas**. El principal mèrit és del Govern espanyol. Però aquesta vegada no servirà per construir consens. No. El Govern espanyol ha multiplicat el seu problema.

Esther Vivas: “Seguir desvinculant la qüestió nacional de la social és un carreró sense sortida”

Periodista i analista política

El 21-D deixa un arc parlamentari similar al de la legislatura anterior, pel que fa a la fortalesa dels dos grans blocs. L'independentisme té una base important, però aquesta està estancada des del 2014. És majoritari en el gruix de municipis, però minoritari en els principals nuclis urbans. La màxima “primer la independència, i després la resta”, deixant en un segon terme la qüestió social, ha mostrat els seus límits i ha dificultat poder crear una majoria social àmplia. Els sectors més colpejats per la crisi no s'han sentit interpel·lats per les forces independentistes i han estat carn de canó d'eslògans fàcils de Ciutadans. Seguir desvinculant la qüestió nacional de la social és un carreró sense sortida. L'independentisme ha guanyat, però ha de replantejar-se la seva estratègia.

Pel que fa a l'esquerra alternativa, que surt malparada del 21-D, els dilemes són encara més grans. La CUP, víctima del vot útil, té el repte de dibuixar una agenda pròpia que, sense ser contradictòria amb l'independentisme majoritari, es qüestioni algunes de les seves premisses. Els comuns, que han patit la polarització extrema, si volen ser una força majoritària, no poden restar a l'expectativa amb el procés i hi han de tenir un paper més actiu.

Foto: IVAN GIMÉNEZ

Guillem Martínez: “Algun dia hi haurà un oferiment ‘xorra’ en forma de federalisme i els processistes l’acceptaran”

Periodista de ‘CTXT’ i autor de ‘La gran desilusión’

Bàsicament, el que ha passat és el següent: A) Els partits processistes han guanyat en escons. B) Els partits no processistes han guanyat en vots. No hi ha una majoria per la independència, però no hi ha una majoria tampoc per continuar igual. El natural, doncs, seria C) una reforma de l'encaix de Catalunya a l'Estat.

Sobre A). El processisme va guanyar el 2015 prometent la independència. I, el 2017, prometent l'autonomia. Entre ambdues dades, el processisme ha fracassat intel·lectualment, políticament i èticament. **Què és el processisme? La solució d'una crisi de representativitat, tot reduint la política a la identitat.** Suposo que gestionarà, en aquesta pròxima legislatura, aquest tema.

Sobre B), per primer cop un partit no catalanista ha guanyat les eleccions, en el que és un avís -tal vegada definitiu- que els abusos propagandístics d'un Govern es paguen amb el naixement de bèsties, immunes a la propaganda, o que saben modular una propaganda tan efectiva com les altres. **L'escenificació del drama identitari té ara, doncs, dos actors.**

C) No hi haurà cap canvi a l'Estat, em temo. **Algun dia hi haurà un oferiment ‘xorra’, suposo que sota la forma de federalisme**, però sense una estructura federal efectiva. Suposo que el processisme ho acceptarà amb candeletes. Pot fer-ho. El voten quan és independentista, el voten quan és autonomista, el votaran quan digui que ha aconseguit alguna cosa.